

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

вул. Прорізна, 15, м. Київ, 01601, тел. (044) 254-06-00, тел./факс: (044) 279-05-29
E-mail: zagal@nads.gov.ua, сайт: www.nads.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37819430

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Алісі Іоновій
foi+request-86370-39274fd7
@dostup.pravda.com.ua

Шановна пані Алісо.

НАДС розглянув Ваше звернення від 09 травня 2021 року та повідомляє.

Відповідно частини третьої статті 13 Закону України «Про державну службу» (далі - Закон) НАДС надає роз'яснення щодо застосування законодавства з питань державної служби.

Згідно з пунктом 1 частини першої статті 87 Закону, зі змінами внесеними Законом України від 19 вересня 2019 року № 117-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо перевагу владі», підставою для припинення державної служби за ініціативою суб'єкта призначення є скорочення чисельності або штату державних службовців, скорочення посади державної служби внаслідок зміни структури або штатного розпису державного органу без скорочення чисельності або штату державних службовців, реорганізація державного органу.

Законом України від 23 лютого 2021 року № 1285-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення проведення конкурсів на зайняття посад державної служби та інших питань державної служби», який набрав чинності 06 березня 2021 року, внесено зміни до частини третьої статті 87 Закону та визначено, що одночасно з попередженням про звільнення на підставі пункту 1 частини першої цієї статті суб'єкт призначення або керівник державної служби пропонує державному службовцю іншу рівнозначну посаду державної служби або, як виняток, нижчу посаду державної служби відповідно до професійної підготовки та професійних компетентностей. При цьому враховується переважне право на залишення на роботі, передбачене законодавством про працю.

Державний службовець звільняється на підставі пункту 1 частини першої цієї статті у разі, коли відсутня можливість запропонувати відповідні посади, а також у разі його відмови від переведення на запропоновану посаду.

Згідно частини четвертої статті 87 Закону у разі звільнення з державної служби на підставі пунктів 1 та 1¹ частини першої цієї статті державному службовцю виплачується вихідна допомога у розмірі двох середньомісячних заробітних плат.

Відповідно до частини п'ятої статті 22 Закону у разі реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації державного органу переведення державного службовця на рівнозначну або нижчу (за його згодою) посаду в державному органі, якому передаються повноваження та функції такого органу, за рішенням суб'єкта призначення може здійснюватися без обов'язкового проведення конкурсу.

Частинами першою, другою статті 41 Закону визначено, що державний службовець з урахуванням його професійної підготовки та професійних компетентностей може бути переведений без обов'язкового проведення конкурсу:

- на іншу рівнозначну або нижчу вакантну посаду в тому самому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті), - за рішенням керівника державної служби або суб'єкта призначення;

- на рівнозначну або нижчу вакантну посаду в іншому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті), - за рішенням суб'єкта призначення або керівника державної служби в державному органі, з якого переводиться державний службовець, та суб'єкта призначення або керівника державної служби в державному органі, до якого переводиться державний службовець.

Переведення здійснюється лише за згодою державного службовця.

Пунктом 4 частини першої статті 2 Закону встановлено, що посада державної служби – визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця державного органу з установленими відповідно до законодавства посадовими обов'язками у межах повноважень, визначених частиною першою статті 1 Закону.

Згідно зі статтею 2 Закону рівнозначна посада – це посада державної служби, що належить до однієї підкатегорії посад державної служби з урахуванням рівнів державних органів.

Разом з тим Законом не визначено поняття «нижча посада» та «вища посада».

Проаналізувавши положення Закону, можна дійти висновку, що:

нижчою посадою є посада державної служби, яка належить до нижчої підкатегорії посад державної служби незважаючи на рівень державного органу, а також посада державної служби у державному органі з нижчим рівнем в межах однієї підкатегорії посад державної служби;

вищою посадою є посада державної служби, яка належить до вищої підкатегорії посад державного органу незважаючи на рівень державного органу, а також посада державної служби у державному органі з вищим рівнем в межах однієї підкатегорії посад державної служби.

Отже, одночасно з попередженням про наступне звільнення на підставі пункту 1 частини першої статті 87 Закону суб'єкт призначення або керівник державної служби пропонує державному службовцю іншу рівнозначну посаду державної служби або, як виняток, нижчу посаду державної служби відповідно до професійної підготовки та професійних компетентностей, крім випадку, коли відсутня можливість запропонувати відповідні посади.

Разом з тим відповідно до частини першої статті 51 Закону з метою встановлення розмірів посадових окладів державні органи поділяються за такими рівнями:

1) Апарат Верховної Ради України, Секретаріат Кабінету Міністрів України, постійно діючий допоміжний, допоміжні, консультативно-дорадчі органи, утворені Президентом України, апарати (секретаріати) Ради національної безпеки і оборони України, Центральної виборчої комісії, Рахункової палати, Конституційного Суду України, Верховного Суду, Офісу Генерального прокурора;

2) міністерства, центральні органи виконавчої влади із спеціальним статусом, який встановлений законом, апарати (секретаріати) вищих спеціалізованих судів, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

3) інші державні органи, юрисдикція яких поширюється на всю територію України;

4) державні органи, юрисдикція яких поширюється на територію Автономної Республіки Крим, однієї або кількох областей, міст Києва та Севастополя;

5) державні органи, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення.

Таким чином, посади державної служби територіального органу, юрисдикція якого поширюється на територію одного або кількох районів, районів у містах, міст обласного значення, та аналогічні посади державної служби територіального органу, юрисдикція якого поширюється на територію однієї або кількох областей, не є рівнозначними посадами.

Переведення державного службовця на вищу посаду державної служби можливо лише за умови успішного проходження конкурсу.

У разі відмови державного службовця від переведення на запропоновану посаду (посади), така особа звільняється на підставі пункту 1 частини першої статті 87 Закону з виплатою вихідної допомоги у розмірі двох середньомісячних заробітних плат.

Відповідно до статті 50 Закону держава забезпечує достатній рівень оплати праці державних службовців для професійного виконання посадових обов'язків, заохочує їх до результативної, ефективної, добросовісної та ініціативної роботи.

Заробітна плата державного службовця складається з: посадового окладу; надбавки за вислугу років; надбавки за ранг державного службовця; премії (у разі встановлення).

Частиною другою статті 54 Закону передбачено, що державним службовцям може надаватися матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань.

Порядок надання та розмір такої допомоги визначаються Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до Порядку надання державним службовцям матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 серпня 2016 року № 500, державним службовцям матеріальна допомога може надаватися один раз на рік у розмірі середньомісячної заробітної плати на підставі особистої заяви.

Рішення про надання матеріальної допомоги державним службовцям приймається керівником державної служби у державному органі в межах затвердженого фонду оплати праці.

Рішення про надання керівнику державної служби у державному органі та його заступникам матеріальної допомоги приймається керівником відповідного державного органу за погодженням із відповідним органом вищого рівня (у разі наявності такого органу).

Державним службовцям, переведеним з одного державного органу в інший, матеріальна допомога надається за умови, що вони не отримували її за попереднім місцем роботи у році, в якому були переведені.

Отже, матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань не є обов'язковою виплатою і може здійснюватися за рішенням керівника державної служби в межах затвердженого фонду оплати праці за наявності фінансового ресурсу після забезпечення працівників державного органу обов'язковими виплатами такими як: посадовий оклад, надбавка за ранг та надбавка за вислугу років, грошова допомога при наданні щорічної основної оплачуваної відпустки.

Окремо повідомляємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади мають лише роз'яснювальний (інформаційний) характер і не встановлюють правових норм.

З повагою

Голова

Наталія АЛЮШИНА